

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

EXTERNÍ DIMENZE EEP

Mgr. Veronika Zapletalová

KMVES FSS MU, IIPS MU

30.11.2011

MVZ 442 Energetická bezpečnost EU

Externí dimenze EEP

- ED EEP je nyní ve stavu in statu nascendi – nejednotná, vyplývající z mnoha sektorových oblastí – enviro, infrastruktura, konkurenceschopnost
- Cíle:
  - ▣ zajištění stabilních dodávek energetických surovin za rozumné ceny
  - ▣ snaha o zajištění reforem energetického sektoru u sousedních zemí tak, aby odpovídaly pravidlům uvnitř EU (liberalizace a integrace)
    - ? přesná definice toho co Evropa skutečně chce ?

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Historie ED EEP

- I přes krize 2006, 2009 pozornost upřena především na vnitřní rovinu EEP
- 2006 -2008 – ED EEP zaměřena především na chování třetích zemích, či firem z nich pocházejících
- Evropa 2020 – 3 skupiny cílů ED EEP:
  - Klíčoví partneři
  - Sousedící státy
  - Zbývající země

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nástroje ED EEP a jejich cíle

- Komplexnost, víceúrovňové členění, rozmanitost zahrnutých institucí,
- energetika jako hlavní téma pouze u vybraných nástrojů (např. Energetická charta), většinou širší ek. spolupráce (např. Východní partnerství)
- Iniciativy se velmi často překrývají (Východní partnerství vs. Iniciativa z Baku vs. Černomořská synergie)
- Universální (Energetické společenství) vs. specifické

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Bilaterální rovina

Nástroj	Partneři
Energetický dialog	Brazílie (od 2007), Čína (od 2005), Indie (od 2004), Irák (od 2010), Norsko (od 2005), Rusko (od 2000), Jižní Afrika (od 2008), Ukrajina (od 2005), USA (od 2006)
Bilaterální dohody různých typů obsahující energetická ustanovení (např. PCA, FTA, DFTA, SAA)	Celosvětoví ekonomičtí partneři EU Většina zemí SNS skrze PCA Země východního partnerství skrze DFTA
Různá memoranda o porozumění	Ukrajina, kaspická oblast

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Multilaterální rovina I.

Nástroj	Partneři
Energetické společenství	<ul style="list-style-type: none"> -Nejbližší sousedé - Balkán, Ukrajina Moldávie, - status pozorovatele: Turecko, Norsko, Gruzie
European Neighbourhood and Partnership Instrument	<ul style="list-style-type: none"> -17 sousedící zemí EU - odvozuje se od Evropské politiky sousedství (ENPI)
Energetický dialog	<ul style="list-style-type: none"> - Se zeměmi OPEC

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Multilaterální rovina II.

Nástroj	Partneři
Iniciativa z Baku (INOGATE, TRACECA)	- podpůrný program EU zacílený na Turecko a země SNS
Black Sea Regional Energy Centre (BSREC)	- 11 zemí z oblasti Černého moře
Unie pro Středomoří, Barcelonský proces	- 16 zemí nacházejících se v okolí Středozemního moře (Severní Afrika, Balkán, Blízký východ)
Caspian Development Corporation (CDC)	- Firmy z oblasti Kaspického moře

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Celosvětová rovina

Nástroj	Partneři
Energetická charta	- podepsáno 51 zemí - mnoho důležitých zemí stojí mimo (Norsko, Austrálie – nerat.), Rusko není součástí od 2009
Kjótský protokol	- 191 zemí - bez USA
International Energy Forum (IEF)	- Zahrnuje státy, jež dohromady tvoří cca 90 procent poptávky po surovinách a dodavatele - IEA, OPEC, Brazílie, Čína, Rusko
G8 a G20	- 8 a 20 nejbohatších států světa

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Finanční mechanismy ED EEP I.

Nástroj	Příjemci + rozpočet
ENPI (včetně TACIS a MEDA)	-16 zemí (členů ENP – SNS a Bacelonský proces) - rozpočet na léta 2007 – 2013 12 mld. EUR
Development Cooperation Instrument a Latin America Investment Facility	- 47 zemí Latinské Ameriky, Asie (střední, Blízký východ, Perský záliv) - rozpočet 2007 – 2013 (nejenom energetika) 16,9 mld. EUR
European Development Fund (EDF)	- země ACP (21 zemí a závislých území) - 2008 -2013 pouze 22,7 mil. EUR
Nástroj předvstupní pomoci (dřívější PHARE a CARD)	- Západní Balkán - 12,9 mil. EUR
Nuclear Safety Co-operation Instrument(NSCI)	-Třetí země - 524 mil EUR (2007 – 2013)

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Finanční mechanismy ED EEP II.

Nástroj	Příjemci + rozpočet
Evropská investiční banka (EIB)	- cca 140 zemí, které podepsaly zakládací protokol
European Development and Co-operation Bank/European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	- 29 zemí včetně SNS

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ED EEP – klíčové akce

- Rusko (nejvýznamnější energetický partner EU)
- Ukrajina (nejvýznamnější tranzitní země)
- Jižní koridor
- Severní Afrika

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kritika a budoucnost ED EEP

- Jak na „one voice, one Europe?“
  - Zásadní změna zřejmě v nedohlednu
  - ? Řešením tvorba „kuchařky“ – legální a institucionální pravidla postupu (ad Závěry summitu ER z února 2011)
- Bilaterální vztahy by měly být součástí širších balíků dohod – dlouhodobé, posilující atraktivnost nabídky EU x nekonzistentnost, snižování důvěryhodnosti zahr.pol. EU
  - ? Řešením rozšíření působení Energetického společenství
  - Nutné zvýšení efektivity, inter alia, skrze „na míru ušité“:
    - Omezené cíle
    - Akční plány
    - Kontrolní systém

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji za pozornost

Veronika Zapletalová
zapletal@fss.muni.cz

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ